

NOWE WYZWANIA WPR po 2020 R.-

BUDŻET

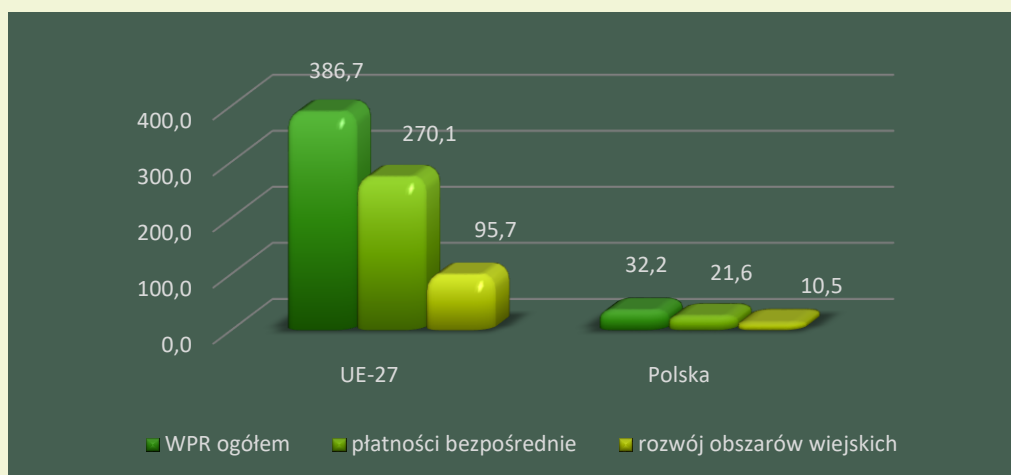
- CELE

- ZIELONA ARCHITEKTURA

Jolanta Wesołowska
PODR Oddział w Starym Polu

Wspólna Polityka Rolna w latach 2021-2027

BUDŻET WPR NA LATA 2021-2027 – MLD EURO, CENY BIEŻĄCE

Źródło: opracowanie własne

- Dodatkowe **10 mld euro** z programu badawczego „Horyzont Europa” na wsparcie projektów badawczych i innowacji w zakresie żywności, rolnictwa, rozwoju obszarów wiejskich i ekologii.
- Transfer środków między dwoma filarami do 25 % koperty, w drodze wyjątku - do 30 % z II do I filaru.
- Finansowanie ochrony środowiska i klimatu - 30 % środków z filaru II na środowisko, 40 % całkowitego budżetu WPR na realizację działań w dziedzinie klimatu.
- Nowa rezerwa rolna (kryzysowa) – 400 mln euro rocznie.
- **Okres przejściowy WPR** - do końca 2022 r. i automatyczne wydłużenie PROW 2014-2020 o 2 lata.

Ambitniejsze działania na rzecz środowiska i klimatu, lepsze ukierunkowanie środków i nowe sposoby pracy

Cele ogólne nowej WPR – wspieranie sektora rolnego przy zapewnieniu bezpieczeństwa żywnościowego, intensyfikacja działań na rzecz ochrony środowiska i klimatu, umacnianie społeczno-gospodarczej struktury obszarów wiejskich.

Cele szczegółowe nowej WPR – to 9 najważniejszych celów do osiągnięcia w przyszłej WPR, które stanowią podstawę opracowania przez każde państwo członkowskie, planu strategicznego WPR na lata 2021-2027.

Cel przekrojowy nowej WPR - wspieranie wiedzy, innowacji i cyfryzacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich.

Modernizacja i uproszczenie nowej WPR – mniejszy nacisk na zapewnienie zgodności z przepisami, większy na rezultaty i realizację celów. Zwiększenie elastyczności systemu poprzez rezygnację z podejścia uniwersalnego na rzecz indywidualnego – poszczególne kraje same określają, w jaki sposób wykorzystają narzędzia WPR do realizacji celów wspólnych i jednocześnie zaspokojenia potrzeb swoich rolników i społeczności wiejskiej.

9 celów

szczegółowych

WPR 2021-2027

Wspieranie godziwych dochodów gospodarstw rolnych i odporności w całej UE celem wzmocnienia bezpieczeństwa żywnościowego.

Zwiększenie zorientowania na rynek i poprawa konkurencyjności, w tym większe ukierunkowanie na badania naukowe, technologię i cyfryzację.

Poprawa pozycji rolników w łańcuchu wartości.

Przyczynianie się do łagodzenia skutków zmian klimatu i przystosowywania się do nich oraz do zrównoważonej produkcji energii.

Wspieranie zrównoważonego rozwoju i wydajnego gospodarowania zasobami naturalnymi, takimi jak woda, gleba i powietrze.

Przyczynianie się do ochrony różnorodności biologicznej, wzmacnianie usług ekosystemowych oraz ochrona siedlisk i krajobrazu.

Przyciąganie młodych rolników i ułatwianie rozwoju działalności gospodarczej na obszarach wiejskich.

Promowanie zatrudnienia, wzrostu, włączenia społecznego i rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich, w tym biogospodarki i zrównoważonego leśnictwa.

Poprawa reakcji rolnictwa UE na potrzeby społeczne dotyczące żywności i zdrowia, w tym bezpiecznej, bogatej w składniki odżywcze i zrównoważonej żywności, jak też dobrostanu zwierząt.

Nowy model wdrażania WPR oparty na Planach Strategicznych WPR

Plan Strategiczny WPR na lata 2021-2027 opracowuje każde państwo członkowskie UE. Plan określa wszystkie rodzaje interwencji w ramach I i II filaru, jakie będą zastosowane w danym kraju, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań i potrzeb, aby zapewnić osiągnięcie wyznaczonych celów szczegółowych WPR. Plan strategiczny zawiera także opis mierników, za pomocą których mierzony i sprawdzany będzie postęp w realizacji tych celów. Aby zapewnić spójność z nadrzędnymi celami UE, Komisja Europejska będzie zatwierdzać Krajowe Plany Strategiczne WPR oraz monitorować ich realizację.

Płatności bezpośrednio pozostaną nadal zasadniczym elementem WPR, zaś jej priorytetem będzie wspieranie małych i średnich gospodarstw rodzinnych oraz pomoc młodym rolnikom

PŁATNOŚCI BEZPOŚREDNIE WPR W LATACH 2021-2027:

1. Płatności bezpośrednie niezwiązane z wielkością produkcji:

- podstawowe wsparcie dochodu
- uzupełniające redystrybucyjne wsparcie dochodu

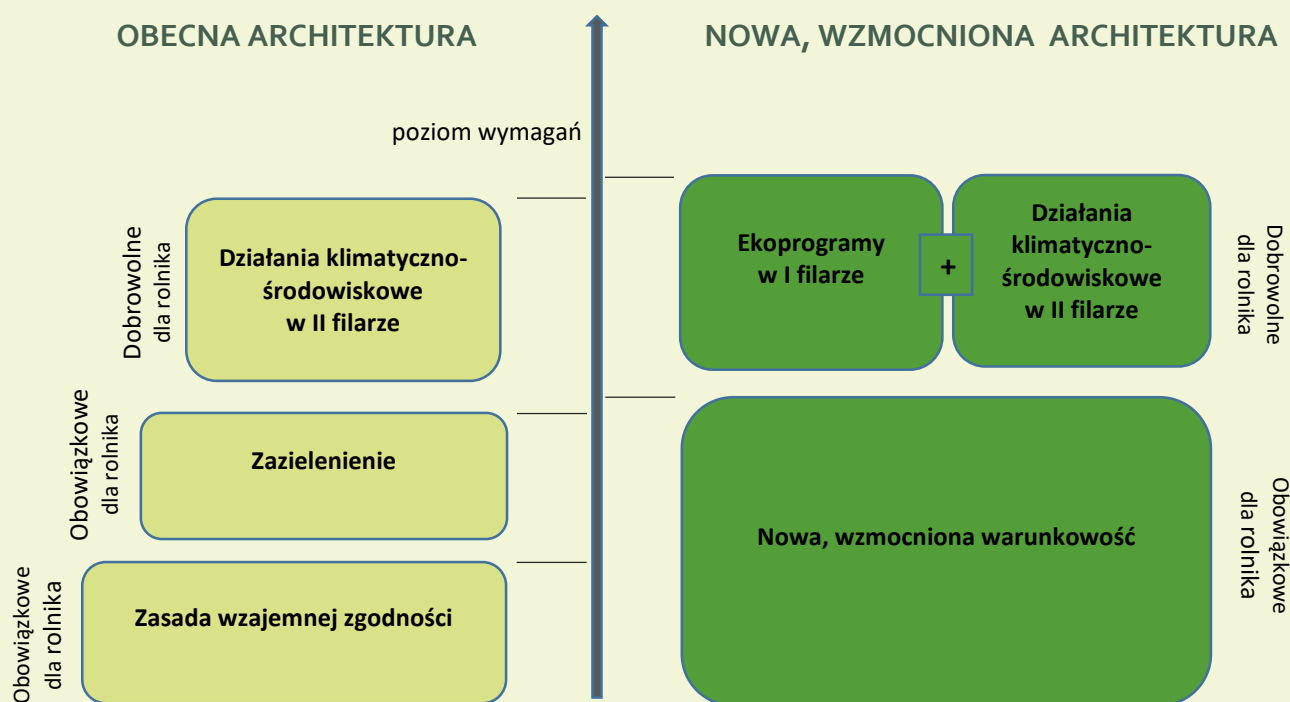
- uzupełniające wsparcie dochodu dla młodych rolników
- systemy na rzecz klimatu i środowiska („ekoprogramy”)

2. Płatności bezpośrednie związane z wielkością produkcji:

- wsparcie dochodów związane z wielkością produkcji
- płatność specyficzna w odniesieniu do bawełny

Zmniejszenie płatności od kwoty 60 tys. euro oraz obowiązkowy górny limit płatności bezpośrednich powyżej 100 tys. euro na gospodarstwo.

Zmiana zielonej architektury WPR - warunkowość i ekoprogramy zamiast wzajemnej zgodności i płatności za zazielenienie

Źródło: MRIRW

Nowy system warunkowości – łączy wymogi zazielenienia z wymogami wzajemnej zgodności i uzależnia otrzymanie pełnego wsparcia od zapewnienia przez rolnika zgodności z podstawowymi normami dotyczącymi środowiska, zmiany klimatu, zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt, zdrowia roślin i dobrostanu zwierząt.

Beneficjenci płatności bezpośrednich oraz płatności obszarowych PROW, tak jak dotychczas w ramach zasady wzajemnej zgodności, zobowiązani będą do przestrzegania **norm dobrej kultury rolnej** zgodnej z ochroną środowiska (**GAEC**) i **wymogów podstawowych** w zakresie zarządzania (**SMR**).

Propozycje KE nie przewidują zwolnień małych gospodarstw z kontroli warunkowości.

EKOPROGRAMY:

- nowy rodzaj płatności bezpośrednich w ramach I filaru WPR 2021-2027
- zastąpią płatność za zazielenienie
- płatność roczna za realizację dodatkowych zobowiązań/praktyk korzystnych dla środowiska i klimatu, wykraczających ponad wymogi podstawowe
- dobrowolne dla rolników

PROPONOWANE PRAKTYKI W RAMACH EKOSCHEMATÓW

Praktyka	Warunki realizacji
Obszary z roślinami miododajnymi	– wysiew mieszanki składającej się z co najmniej dwóch gatunków roślin miododajnych z określonej listy, przy czym gatunki typowo uprawne mogą być wysiewane wyłącznie w mieszance z pozostałymi (nieuprawnionymi) gatunkami roślin i nie mogą dominować w mieszance* – zakaz prowadzenia produkcji rolnej (w tym zakaz wypasu i koszenia) w terminie do 30 września; zakaz stosowania środków ochrony roślin
Zimowe pożytki dla ptaków	– wysiew we wsiewce, wraz ze zbożem jarym, przynajmniej 2 gatunków roślin stanowiących źródło pokarmu i miejsce schronienia dla ptaków w okresie jesienno-zimowym, w tym m.in. takich gatunków jak len, komosa ryżowa, rzepak, jarmuż w określonej ilości – pozostawienie zboża z wsiewkami na polu na okres jesienno-zimowy do lutego/marzec następnego roku – zakaz stosowania środków ochrony roślin po wysiewie roślin
Mikrosiedliska ptaków w uprawach zbożowych – Luki skowronkowe	– utworzenie i utrzymanie luk w uprawie zboża ozimego, o powierzchni co najmniej 20 - 25 m², poprzez wyłączenie i podniesienie siewnika – utworzenie co najmniej jednej luki, na każde rozpoczęte 0,5 ha uprawy
Ekstensywny wypas na TUZ z obsadą zwierząt	– obsada zwierząt trawożernych (bydło, kozy, owce, konie) wynosi co najmniej 0,3 DJP/ha TUZ i maksymalnie 2 DJP/ha TUZ
Międzyplony ozime	– utrzymanie międzyplonu ozimego w okresie co najmniej od 1 października do 15 lutego; dopuszcza się mulczowanie w okresie utrzymania – zakaz stosowania środków ochrony roślin przez okres utrzymania międzyplonu ozimego – po okresie utrzymania międzyplonu ozimego, obowiązek jego przykrycia/wymieszania (przyoranie, podorywka, talerzowanie, in.)
Wsiewki śródplonowe	– wysiew traw lub roślin bobowatych drobnonasiennych (w tym mieszanek traw z bobowatymi drobnonasiennymi oraz mieszanek bobowatych drobnonasiennych) w uprawę główną – termin wysiewu: w terminie wysiewu uprawy jarej lub wiosną w rosnącą roślinę ozimą

	– okres pozostania na polu: do wysiewu następnej uprawy głównej; dopuszcza się pozostawienie wsiewki jako uprawa główna w roku następnym
Strefy buforowe na gruntach ornych wzdłuż wód powierzchniowych	– wysiew traw i roślin bobowatych (zwłaszcza koniczyn i lucern), obowiązek zachowania istniejących drzew i krzewów – szer. strefy: 10 lub 20 m, w zależności od typu wód powierzchniowych – koszenie min. raz w roku (15 VII – 30 IX), zbiór biomasy w ciągu 2 tyg. – zakaz: nawożenia, stosowania ścieków, osadów ściekowych, środków ochrony roślin oraz wypasu zwierząt – utrzymanie co najmniej do ostatniego dnia lutego
Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia	– opracowanie i przestrzeganie planu nawozowego do powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie, opartego na bilansie azotu oraz chemicznej analizie gleby określającej dawki składników pokarmowych (N, P, K) oraz potrzeb wapnowania
Wapnowanie	– stosowanie na glebach zakwaszonych nawozów wapniowych (wapna nawozowego lub środka wapnującego), nie częściej niż raz na 4 lata – potrzeba wapnowania danej działki rolnej będzie wynikała z opinii wydanej przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą o zalecanej dawce CaO lub CaO+MgO
Korzystna struktura upraw	– w strukturze zasiewów udział zbóż nie przekracza 50%, a udział roślin okopowych nie przekracza 25% <i>oraz</i> – prowadzi się zrównoważoną gospodarkę nawozowo-paszową określonej obsadą zwierząt w granicach X DJP/ha UR (np. 1,5 DJP/ha UR)
Zmianowanie	– na gruntach ornych uprawa roślin jest prowadzona w taki sposób, aby zachować dodatni bilans substancji organicznej. Bilans substancji organicznej oblicza się na podstawie określonych współczynników reprodukcji i degradacji glebowej, przypisanych do danych gatunków roślin uprawnych
Produkcja integrowana	– prowadzenie w danym roku produkcji roślinnej w systemie Produkcji Integrowanej (IP) zgodnie z metodyką opracowaną dla danego rodzaju uprawy, potwierdzone certyfikatem IP
Przyorywanie obornika w ciągu 12 godz. od aplikacji na glebę	– przyoranie obornika na gruntach ornych w ciągu 12 godz. od aplikacji
Rozlewanie gnojowicy innymi metodami niż rozbryzgowo, aplikacja dogłębowa nawozów na bazie mocznika	– minimalizowanie strat amoniaku poprzez rozlewanie gnojowicy na gruntach ornych metodami innymi niż rozbryzgowo: ▪ iniekcja płytka z wykorzystaniem aplikatorów wyposażonych w redlice tarczowe, <i>albo</i> ▪ aplikacja do gleby z zastosowaniem wozów asenizacyjnych z płozami
Uproszczone systemy uprawy	– na gruntach ornych prowadzona jest uprawa uproszczona w formie następujących praktyk: ▪ uprawa konserwująca bezorkowa z mulczowaniem <i>lub</i> ▪ uprawa uproszczona <i>lub</i> ▪ uprawa pasowa <i>lub</i> ▪ uprawa zerowa

*- dopuszcza się udział traw lub in. zielnych roślin pastewnych w mieszance pod warunkiem, że nie są one dominujące